

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6

A nőket és a gyermekeket

akarja megvédelmezni az a szociális jelentőségű törvényjavaslat, amelyet most készít elő Trancu Jasi munkaügyi miniszter. A nyugateurópai államok mintájára nálunk is szigorúan akarják megrendszabályozni a kiskorúak és a nők éjszakai munkáját, az államhatalom, mint minden polgárnak legfelsőbb protektora, tiltakozó szavát emeli fel a nők és a gyermekek lelkiismeretlen kizsákmányolása ellen. Nem szabad ezentúl tizenhét éves aluli kiskorúakat, leányokat és asszonyokat éjszakai munkára alkalmazni, nem szabad tizenhét éves aluli gyermekeket bányákban, dokkokban, utépítésekben foglalkoztatni, földalatti, piszkos és egészségtelen műhelyekben szigorú büntetés terhe alatt tilos a kiskorúak és a nők munkája. Csupa olyan üdvös és szociális jelentőségű rendszabály, amelyet csak örömmel üdvözölhet minden lelkiismeretes polgár, aki legalább az emberanyagban nem akar rablógazdálkodást folytatni és a ki a jövő generáció egészségének, munkaképességének és produktivitásának rovására nem akar bűnös spekulációt folytatni.

Sajnos, ez a minden tekintetben dicsőre méltó törvénytervezet nálunk ezidőszent nem aktuális. Az üzemek mindenütt a legnagyobb válsággal küzdenek, napról-napra szaporodik a munkanélküliek száma. Nincs szükség nálunk a nők és gyermekek munkaerejének kizsákmányolására, mert hiszen a felnőtt, egészséges, munkaképes férfiak sem találnak alkalmazást. A versipolyozó, kizsákmányoló és lelkiismeretlen munkaadó típusa szinte anakronizmus lett. Még csak az a szempont sem vezetheti a munkaadókat, hogy a nők és a gyermekek munkája olcsóbb, mint a felnőtt férfiaké. Mert minden munkaalalomra sokkal többet jelentenek, mint amennyi a szükséglet és a hatalmasan növekedő ipari tartaléksereg önmagától is minimumra nyomja le a munkabéretet. A gazdasági krízis, amely a munkások ezreit fosztja meg naponta kenyerétől, még mindig növekedőben van. A termelés napról-napra csökken

és a pangásnak ebben a szomorú korszakában még csak kilátás sincs arra, hogy a kenyér nélküli munkások foglalkozáshoz jussanak.

Ezért olyan kevés mostanában a sztrájk, a munkásmozgalom önmagától ellanyhul, a munkabérek körül vita sem ke-

letkezik, mert hiszen nincs munka. A családapa számára sincs, feleségnek és gyermeknek pedig általában lehetetlen minden kenyérkereset. A nők és gyermekek védelme ilyenformán legfeljebb csak elvi jelentőségű. A felnőtteket kell elsősorban megvédelmezni, a

legkegyetlenebb és legborzalmasabb kényúr, a munkanélküliség ellen. A nők és gyermekek éjszakai munkájának megtiltása, — bármilyen nemes célokat szolgál is — időszerűtlen ott, ahol a felnőtteknek még nappali munkájuk sincs.

Ausztria munkássága megmozdult a somfalvi véres esemény hatása alatt

Bécs polgármesterének szenzációs beszéde egy gyűlésen
Megszökött a halálos incidens provokátója

— Az Estilap eredeti távirata —

Az Ausztriához csatolt nyugatmagyarországi részen, amelyet Burgenlandnak neveznek, Somfalva községben vasárnap történt véres incidensek híre Közép Európába terjedt. Ausztia két aktív társadalmi-politikai csoportja: a jobboldali reakciós frontharcosok szervezete és a baloldali köztársaságvédelmi szövetség. Vasárnap délután a gyakorlatozáson összeütközött egymással a régóta farkasszemet néző két gárda és

két ember életével, tizenhét pedig testi épségével fizette meg a politikai gyűlöletre uszító munkáját.

A véres események felkavarták Ausztia békés nyugalma és a stájer tartománygyűlésen már tegnap délután interpelláció hangzott el az ügyben.

Oberzauner (szociáldemokrata) tartományi képviselő interpellált és felszólalásában

a Habsburgok magyarországi restaurációs törekvéseivel hozta összefüggésbe (?) a véres eseményeket.

Ugyanebből az alkalomból Bécs munkássága tegnap délután hatalmas gyász-gyűlést rendezett.

Seitz szociáldemokrata polgármester nyitotta meg a gyászgyűlést és a vasárnap délutáni eseményeket vázolta többek közt ezt mondotta:

— A burgenlandi lakosság nagy része köztársasági érzelmű, de egy jelentéktelen csoport tegnap brutális erőszakkal provokálta a munkásságot.

Ezért a hallatlan gonosztettet a bűnösöknek bünhődniök kell.

Ausztia munkássága követeli,

hogy a hatóság és a kormány teljesítse kötelességét. El kell döntünk azt a politikai kérdést:

a reakció Ausztriában oly formákat ölt-e fel, hogy osztályharcot kell vívunk a fasisztus kárhozatos rendszere szelint?

A gyűlés ezután elhatározta, hogy az összeütközés halottjainak temetése napján

negyedórás munkaszünetet tartanak.

Egyébként a gyűlés incidens

nélkül végződött, csupán egy korcsmának, amelybe frontharcosok szöktak járni, verték be az ablakait.

Mint később jelentik Bécsből, Tscharmann somfalvi vendéglős „frontharcos” fia, aki a védőszövetség tagjaira lőtt és

aki ezáltal a véres incidenst provokálta, megszökött Somfalváról.

Sikerült azonban letartóztatni apját, öccsét, valamint a frontharcosok szövetségének két tagját, akik a lövöldözésben résztvettek.

Levegőbe repült egy lőszerszállító vonat

— Az Estilap eredeti távirata —

Newyorkból borzalmas vasúti szerencsétlenség híre érkezik:

Osakában egy tehervonat összeütközött egy lőszerszállító vonattal, amelynek három kocsija felrobbant.

A robbanás ereje irtózatossá volt. A pályaudvar épületeit és egész berendezését valóságos leseperte a föld színéről s a környéken is borzalmas pusztítást vitt véghez. Több, mint 80 ház dőlt romba, vagy súlyosan megrongálódott.

A munkások és járőrök közül többszázan megsebesültek. A romok alól eddig három halottat húztak elő. A romok eltakarítása most folyik.

Egész Olaszországban havazik

— Az Estilap eredeti távirata —

A későn kezdődött tél most dühöngi ki magát világszerte. A hőmérő mindenütt fagyponton áll.

Különösen erős telet jelennek Olaszországból. Egész Itáliában havazik. A Piavenél huszonöt centiméteres, az

Appeniniekben másfél méteres hó van. Brescia környékén két napig tartott szakadatlanul a hóesés. Ravennánál hatalmas árvíz okozott egy gátszakadás. Milanóban három fok a hideg fagypontra alatta.

Ujból közszemlén a választók névjegyzéke

Nagyvárad város állandó választmányára a közigazgatás egységesítéséről szóló törvény értelmében a községi választók 1927. évre érvényes névjegyzékét elkészítette s azt a mai naptól február hó 10-ig I. em. 33. sz. u. helyiségben közszemlére helyezte.

A névjegyzék naponta délelőtt 11—1 óra között bárki által megtekinthető s azok, kik jogosultságuk dacára a névjegyzékből esetleg kimaradtak, február 1—10. napjai között a városi járásbíró-sághoz a névjegyzékbe felvétel iránt kérelemmel fordulhatnak.

— Mi az, maguk papírszalvétát adnak?
— Igenis kérem, de minden héten tisztát.

Férfi pillangó

Egy Don Juan
kalandos
története

A főszerepben:

Adolphe Menjou
Allen Pringle
Lillian Rich

DORIAN
FILM!

Előzőleg egy kacagtató vigjáték

Rendelet

a katonadiákok tanulmányi szabadságáról

Munteanu alezredes, a nagyvárad hadkiegészítő kerület parancsnoka közli:

— A hadügyminiszterium Ujenczós Osztályának (Sectia Recrutării) 1927. január 17-én kelt rendelete értelmében végső határidőt adtak a halasztási kérvények és e kérvényt bizonyító okmányok benyújtására a következő kategóriájú ifjaknak:

1. 1927 február 1-ig tanulmányi halasztásra vonatkozó kérvényüket és bizonyító okmányukat benyújthatják azok az ifjak, akik nem esvén a Legea Recrutării 52. és 53. szakaszának rendelkezése alá, ez időpontig nem voltak katonakötelesek.

2. 1927 március 1-ig nyújthatják be halasztási iránti kérvényüket s bizonyító okmányukat mindazon kategóriájú ifjak, akik a Legea Recrutării 52. szakaszában foglalt feltételek alá esnek és akik kellő időben benyújtották kérvényüket.

Egy csődbejutott szatmári bank korona-beváltási pöre a nagyvárad Távla előtt

Az ügy előzményei még a korona-beváltás idejébe nyúlnak vissza. A memréigben csődbejutott Szatmári Termény és Hitelbank R.-T. annak idején 3,925,698 korona készpénzt jelentett be lejre való beváltás végett s az összeg 60 százalékanak megfelelő követelését meg is kapta. A Váradon működő ugynevezett verifikáló bizottság azonban, — hogy-hogy nem — azt állapította meg, hogy

a bank a bejelentett összeggel a bejelentéskor nem rendelkezett (?)

A bizottság szerint a különbözet 1,860,000 koronát tett ki, s a bank ezen az alapon állítólag 755,000 lejjel többet vett volna fel, mint amennyi megillette volna. Ezért

annak ellenére, hogy a bank a kincstárnak az egész összeget befizette, a 755,000 lejt visszakövetelték és annak fejében a hátralékos 40 százalékat visszatartották.

Időközben a bank fizetéképtelen lett és hitelezőivel kényszeregyezséget kötött. A kényszeregyezési eljárás során a vagyonkezelő a kincstár követelését nem igazolta, mire az a meglepő dolog történt, hogy

a szatmári pénzügyigazgatóság a kincstár követelése fejében közigazgatási uton lefoglalta a bank ingóságait.

szóval úgy járt el, mint a közadók behajtásánál szokás. A bank aztán likvidált s a pénzügyigazgatóság által jogosultannul lefoglalt ingóságokat a Nagyvárad Egyesült Bank szatmári fiókjának adta el. Erre az történt, hogy a pénzügyminiszter egyenes rendeletére

a pénzügyigazgatóság már most a bank volt igazgatósági tagjaitól követelte a 755.000 lejt.

és mindegyiknek ingatlanára bekebelezte az egész összeget. Amikor a bank — néhány hónappal ezelőtt — csődbe ment, a kincstár a csődeljárás során is bejelentette követelését „tartozatlan” fizetés-

(condictio indebiti) címén dr. Pap Mihály csődtömeggondnoknak, azonban a bejelentést nem igazolta, hanem polgári perre utasította azt. A polgári per még késik, ellenben a bank igazgatósági tagjai a követelésnek — közadók módjára — ingatlanukra történt bekebelezetése miatt a nagyvárad Távlánál megtámadta úgy a pénzügyminisztériumnak, mint a szatmári pénzügyigazgató-

ságnak erre vonatkozó rendeletét. Az egyik igazgatósági tagnak: dr. Szilágyi Endrének ezt a panaszát tegnap tárgyalta dr. Ille Andor tanácsa, amely előtt a kincstár dr. Roxin György, Szilágyi igazgatót pedig dr. Triffi Titusz ügyvéd képviselte. A bíróság elrendelte az ügyre vonatkozó összes iratok beszerzését és az érdekes tárgyalást március 17-ére halasztotta el.

Másfélmilliót találtak egy elsüllyedt gőzös kasszájában

— Bukaresti tudósítók távirata —

Néhány héttel ezelőtt vihar következtében Vasile Lupu nevű román dunai gőzös elsüllyedt.

Az elsüllyedt hajót a tegnapi nap folyamán Isacco mellett

partra emelték. A gőzös pénzszekrényében

egy pénzszáket találtak, amelyben egy millió négy-százezer lej volt.

Érdekes, hogy a pénzt eddig senki sem kereste.

„LE VERTIGE“ A szerető árnyéka

Jacque Catalain

Jön a
DORIAN-ba

Az életmentő álmom

Azt álmodta, hogy ég az egész város és felriadva kimenekült az égő házából

Newyorkból jelentik: Különös módon menekült meg a minap a tűzhaláltól Arthur Dearden, a Public Hall Cinema nevű nagy mozgóképszínház igazgatója, aki a színház épületében lakik. Éjjel rémes álma volt. Azt álmodta, hogy ég a város.

Ez annyira megrémítette álmában, hogy felébredt és nem is volt képes ezután ágyban maradni. Felkelt és járkálni kezdett a szobában, majd magára öltötte női-kabátját és kiment a folyosóra friss levegőt színi.

A folyosón füstszagot érzett és amikor ennek okát kutatta, észrevette, hogy a folyosó végén lámpák csapnak fel a földszintről. — Odarohant az épület utcára nyíló ablakához és látta, hogy a mozgó-

képszínházban tűz ütött ki eddig még ki nem derített okból.

Akkor már összeszaladtak az utcán az emberek és tűzoltók is érkeztek. Az igazgató rémülten szaladt a másik folyosó felé, de amikor leért az emeletről, már nem volt kivezető útja: a lángnyelvek oda is eljutottak. Visszaszaladt ekkor az emeleti ablakhoz, mely az utcára nyílt és lekabált a tűzoltóknak, hogy mentse meg. A tűzoltók hosszú létrát toltak az ablakhoz, amelyen azután lement az igazgató az utcára.

— Mít csináltak Móric a zsidók, amikor áthaladtak a Vörös tengeren?

— Megszáritották magukat.

Heyman Szinkör ma 5, 7 és 9 órákor

Főszerepben: Tim-Tim-Tim

KUTYASZIV

Teljesen új felvétel

Holnap van a váradai Joint estélye

Sokezer hadiárva gyermek lelkebe feledhetetlenül beírta nevét a Joint erdélyi zsidó hadiárvagondozó-egyesület, amelynek különösen Nagyváradon kifejtett tevékenysége megérdemli a közönség legmesszebbmenő elismerését, a társadalom háláját. Nem olcsó jótevékenység, nem egyesületesdi az, amit a Joint Váradon művel, hanem életre-nevelése az apátlanul maradt gyermekeknek, akiknek tudást, egzisztenciát, segítséget nyújtott. Hogy egyebet ne említsünk, legutóbb megnyílt tanoncotthonának komoly jelentősége van Várad ipari fejlődése szempontjából.

Az estély holnap, február 2-án este 9 órakor lesz a Kereskedelmi Csarnok nagytermében. Az estély műsorán szerepelnek: Kohányi Rezső dr. tanár prólogust mond; majd AL. Popescu, H. Csighi Ella, Weisz Resko, Stein Vilmos, Pollermann Aranka, Mandel Ilonka, Mika Jean és Vornácska József szerepelnek.

Aki tévedésből nem kapott volna meghívót és reflektál rá, tekintse magát meghívottnak.

Szabad-e a szomszédok személtára légfürdőt venni?

A bécsi büntető törvényszéken az egyik tanács előtt érdekes esetet tárgyaltak. S. Róbert kereskedő ellen feljelentést tettek a ház lakói, hogy szobájában, amely az udvarra nyílik,

az ablaknál mezítelenül szokott mutatkozni

és nem bocsátja le a függönyt.

A bevádolt kereskedő azzal védekezett, hogy orvosi rendeltetűre mezítelenül szokott aludni és levegőkurát használ, amire saját lakásában joga van.

A bírő azzal a megokolással mentette le a közbotránkozás vádját alól, hogy

manapság egészen mások a felfogások a közérkölcsegről,

mint voltak régebben és ha a vádlott kereskedő talán túl is ment azon a szabadságon, a melyhez saját lakásában joga van, de közérkölcsegségbe ütköző vétséget nem követett el.

Apollo mozgóban

Minden nap
5, 7 és 9 órakor

VILMOS HUSZÁROK

Minden előadáson
Dura Károly és Sándor zenekara játszik,
kedvezményes és szabad jegyek ma
érvényesek. — Elővételi pénztár d. e. 10 órától.

LEJÁRT AZ ADÓVALLOMÁS HATÁRnapja

Feleannyi adóvallomás feleannyi jövedelemről, mint tavaly ilyenkor

Tegnap volt az adóbevallási iverk beadásának utolsó napja. Délután a hivatalos óra lezártaig nagy tolongás volt a pénzügyigazgatóság 2 és 3-as számú termében.

A kettesben az olasz, a harmadik számú teremben az újjvárosi adózók jelentkeztek. — Katonaváros adózói a város házában adták be iverket. Bár az utolsó napokon egymás hegyén-hátán zsufolódtak ezekben a helyiségekben az emberek,

alig feleannyian készítettek vallomást, mint a mennyi adózó polgára Nagyváradnak van.

Igy például Újjváros hétezer adóív helyett csupán alig négyezerrel szerepel, ugyanígy körülbelül 60 százalék az adóvallomást tevők száma az olasz-kerületben és Katonavárosban is.

A munkálatokat végző egyik tisztviselő, mint észrevételt közölte velünk, hogy

az emberek szinte lehetetlenül kis összegeket vallanak be jövedelemként.

A kisemberek átlaga 18—25—30 ezer lei évi jövedelmet vall be s ezek között nemcsak a munkások vannak, hanem az önálló üzemmél dolgozó kisiparosok és kiskereskedők is.

Miért nem lép ma életbe az új vasúti tarifa?

Ellentét a CFR államtitkárság és a vezérigazgatóság között

Az egész erdélyi sajtóban a Nagyváradai Estilap adott először hírt arról, hogy a CFR vezérigazgatósága ismét elhalasztotta a leszállított vasúti tarifa életbeléptetését.

Eredetileg ugyanis arról volt

Az adóterhek tehát hiába szaporodtak, maga az adózási alap kisebb lesz, mint tavaly.

Mert hisz ma igazán alaptalan volna az a vád, hogy az emberek kevesebb jövedelmet vallanak be, valóban kevesebb is a jövedelmük.

Hogy lepadtak a jövedelmek, kevesebb lett a jövedelmi

forrás, tudja mindenki. Az is közismert, hogy az élet viszont az elmúlt év óta 30 százalékkal megdrágult. Az adókövető bizottságoknak mindezt szem előtt kell majd tartaniuk.

A nagy adózók, a könyvvezetésre kötelezett cégek március 1-ig kötelesek vallomást tenni. Valószínű, hogy szomorúan fognak festeni ezek a kimutatások is.

OTT VOLTAM AZ EINSTEINNÁL

Szeretném függetleníteni magamat
a föld vonzó erejétől

— Ott volt Szerkesztő ur, a múlt héten az Einstein felolvasáson?

— Hogy jut eszébe most az Einstein? Már mindenki régen elfelejtette.

— Épen ezért. Vártam, míg a kedélyek egy kissé lecsillapodnak. Mert mondhatom, engem nagyon felizgatott ez az Einstein.

— No hallja, ebben csak nem volt semmi izgató.

— Dehogya is nem. Ha az ember megtudja, hogy mindaz, amit eddig tanult, csak naiv babona. Az igazság egészen más.

— No ez már tulzás.

— Dehogya is az. Én például eddig azt hittem, ha Bécsbe akarok

utazni, utlevélet kell váltani, vizumot szeretni, jegyet vásárolni, felülm a vonatra, átadni két vagy három vámolás kelemetlen-ségem, utazni egy husz órát.

Most megtudtam, hogy a magasabb tudomány szempontjából mindez csak üres irázis.

— Miért?

— A magasabb tudomány szempontjából teljesen mindegy, ha én robogok a gyorsvonaton és a környeztet van nyugalomban, vagy pedig én maradok nyugodtan egy helyben és megvárom, míg az egész tájék Nagyváradtól Bécsig gyorsvonati sebességgel elrobog mellettem. Nekem nincs más dolgom, csak az, hogy megvárom, míg Bécs ideér s akkor egyszerűen rálépek a Grabenre.

— Ezt már még sem lehet így beállítani. A tudomány nem ezt mondja. A teória a mozgás törvényeinek vizsgálatánál tényleg felállítja azt a tételt, hogy egyenesvonalu egyenletes mozgás szem pontjából két pont egymáshoz való viszonyánál tényleg közömbös, melyik pont van nyugalomban és melyik pont mozog. De ez csak elmélet.

— Miért nem lehetne az elméletből gyakorlat?

— Tessék?

— Minden gyakorlati jelentőségű korszakalkotó találmány gyökere a teóriában van. Hát ha akad egy tudós, aki az elméletet megvalósítja?

— Hogy érti ezt?

— Tegyük fel, hogy valaki kitalál valamit, amely bennünket tetszés szerinti időre függetleníti a föld vonzóerejétől. Akkor, ha valahova el akarunk utazni, nincs más dolgunk, csak kikapcsolni magunkat a vonzóerő hatása alól, beállítva megfelelő irányban és megvárni azt, hogy az a hely, ahova utazni akarunk harmincezerkilométeres gyorsasággal alánk fordul. Tudja Szerkesztő ur, micsoda szenzációs találmány lenne ez?

— Önnek csakugyan megártott az Einstein előadás. Nem érez

mostanában fejfájást vagy szédülést?

— Miért épen én? Voltak ott mások is.

— Természetesen. De azokra másképpen hatott Einstein.

— Épen ez a csodálatos. Mert mindenkivel beszéltem már az ügyről.

— No és mit mondtak?

— A legkülönbözőbb dolgokat. Az egyik ur például el volt ragadtatva attól, hogy Einstein egyik lelkes vezére a cionista mozgalomnak. A másik azt hangoztatta, hogy a nagy német tudós progresszív gondolkodású és a szabadgondolkodás törhetetlen bajnoka. Sajnos, ebből én nem hallottam semmit. Egy szóval sem beszéltek a cionizmusról és a szabad gondolatról, pedig ezeket talán jobban megértettem volna. Csak koordinátákról, sikokról, mozgásokról, fényhullámokról beszéltek. Sőt a végén nagyon le is hűtött az előadó ur.

— Mivel?

— Azt mondtotta, hogy az egész Einstein-féle elméletnek csak a világegyetem káprázatos méreteiben van gyakorlati jelentősége. — Amikor én már a világegyetemnek kozmikus atómja leszek, semmi hasznom sem lesz ebből a forradalmi jelentőségű teóriából. Erősem csak ez a kalandos utazás érdekelt, amely igazán szöveget ütött a fejembe. Tényleg nem lehetne ezt megvalósítani?

— Mondom, hogy Ön nem egészséges. Ne foglalkozzék többé Einsteinnal.

— Rendben van. Erre már én is komolyan gondoltam. De mit válaszoljak annak a hölgynek, aki komolyan zavarba hozott?

— Zavarba hozta?

— Az egész előadás alatt folyton ezt kérdezte tőlem: „Jó, jó, de mi van azokkal a mirigyekkel? Mi van a megfiatalodással?”

— Micsoda megfiatalodással?

— A szegény beleesett a régi tévedésbe. Összetévesztette az Einstein a Steinachal...

— drb.

Nagy gondtól szabadul meg, ha **alkalmi ajándékot** heti vagy havi részletre is **GLORIA** kép és tükör-üzletből szerzi meg. Vulcan Nagy Sándor) u. 17.

Kitűnő asztali bor
1 liter
továbbra is
18.— lei

Vasile Conta (Halász)-utca 43.

Hölgyek!

Sohasem lesz többé alkalmuk oly olcsó luxuscipőt venni, mint a „Fekete sas” vására tartamáig

Weisz Jenőnél

3389

Saját érdekében tekintse meg kirakatomat!

A HÉT PÚPOS TORNYA

KALANDOS REGÉNY

Irta: JESUS DE ARAGON

Spanyolból fordította: BALOGH BARNA

(34)

Gentleman elhatározta, hogy nem vár tovább. Holnap mindent elmesél Martinez Sirio felügyelőnek s rábírja, hogy ostromolják meg Sabatino házát.

Közben leszállt az éjszaka. Katafalk úr ódon családi házára is.

— Legjobb lesz, ha eloltjuk a villanyt. Én majd készen tartom kézilámpámat, hogy rögtön megvilágíthassam azt a helyet, ahonnan a legcsekélyebb zörejt halljuk. Tegye a pénzt az asztalra.

— Nincs elég készpénzem.

— Akkor írjon egy csekket. Ha nem csíphetjük meg őket az éjszaka, nyugodtan hagyhatjuk, hogy elvigyék, mert ennek ellenében szabadon eresztik a bátyját. Ha elfogjuk őket, a körülményektől függ, hogy mit teszünk. A bank értesítésére még mindig lesz elég időnk... Minden esetre meglessük, ki jön el a csekkért? Nyugodtan ülünk majd a bőrfotelekben, a sötétség leple alatt s kinyitjuk a füleinket. A folyosóra vezető ajtót bezárjuk. Azt hiszem, hogy minden figyelmünket a kandalló nyílására kell irányítanunk. Ez az egyetlen lehető bejárat, hacsak nem a „falakon át szivárognak be”.

Ugy cselekedtek, ahogy az újságíró mondta s nyugodtan várakoztak.

Elmult egy óra! Azután még egy! Siri csend honolt a lakásban. A sötétség s a nyugtalanság felajzotta a várakozók idegeit. Szemük előtt folyékonnyá vált az árnyék, mintha fekete füstgomolyag lett volna. Kitérő pupillájuk szinte megrészegezte a sötétségtől. Néha-néha apró fénypontok s foszforeszkáló fénysávok villóztak káprázó szemek előtt. Akaratuk ellenére, már már legyőzte őket az álom s könnyű szunyókálásba kezdtek.

Hirtelen halk nyikorgás riasztotta fel mindnyájukat. Hevesen feldobant a szívük. Majd újra megcsikordult valami, mintha egy rezeszt toltak volna arrább.

— Hallotta?

— Igen?

— Nyugalom. Mindjárt megfejtjük a rejtélyt.

A kandalló száját vörös fénnyel világította meg. A fénysáv lassanként a szoba közepén álló asztal felé haladt, amelyen a csekk volt. Majd hirtelen kialudt a világosság s félhomályban maradt a terem: de a sötétséghez hozzászokott szemek most még a bútorok körvonalait is meglátták.

Ekkor erős, ritmikus ütések hallatszottak s egy sötét tömeget láttak a szoba közepén mozogni.

— Az asztal magától megy! — kiáltott fel rémülten Mantua ur.

Valóban! Az asztal a kandalló felé haladt. A nélkül, hogy valaki toltta vagy húzta volna. Gentleman, akit meglepett ez a váratlan asztaltáncoltatás, felgyújtotta villanylámp-

páját. Ebben a pillanatban nagy zajjal feldől a mahagóni-asztal s a kandalló száját újra vörös fénnyel világította meg. Katafalk ur megrémült unokaöccse azt hitte, hogy elvesztette az eszét. A megvilágított körben néhány pillanatra fekete, magános kéz jelent meg, mely csáp-ként mozgatta ujjait, lassan a szoba közepé felé haladt.

Majd surlódó fém csikorgása hallatszott s egy hosszú kigyót vettek észre a padlón, mely villámgyors siklással tűnt el a kandalló nyílásában.

Gentleman meggyújtotta lámpáját. Ugyanekkor kialudt a titokzatos vörös fénnyel s egy éles, pajzán hang törte meg a siri csendet.

— Uram jó éjszakát kívánok...

A szoba padlóján egy darab kábelről hevert, barátaink a félhomályban valószínűleg ezt tartották valami csúszómászónak. Megkopogtatták a kandallót, végigvizsgálták a falait, de nem tudtak rájönni, hogy a teljesen sima megfeketedett téglák között honnan szűrődhetett be a rejtélyes vörös fénnyel. A csekk pedig eltűnt.

MÁSODIK RÉSZ.

A földalatti város rejte'nei.

Amelyben újra találkozunk különös barátunkkal.

Hosszu léptekkel haladt az ismeretlen földalatti folyosón lámpáját magasra tartva, beárnyékolta a szemét.

— Megesküdnek rá, hogy saját szobámból hallottam azt a zörejt! bizonyosan valami földcsuszamlás, amely nyolcvan méter mélységben rámszakadt. No akkor jól állók!... De mi ez? egy ember fekszik az ágyamban.

A föld gyomrának titokzatos lakója most fedezte fel Baziliust, aki — miután az esés keltette rázkódása elmúlt — kinyitotta a szemét s kövémeredve bámult a közeledő rendkívüli alakra.

— Uram! Szabad megütnöm, mely joggal bitorolja lakosztályomat? Sőt mi több, nem lenne kegyes közölni velem, mely módon hullt alá ezekbe a mélységekbe, ahol én régészeti kutatásaimat értékes titkokkal gyarapítom?

Bazilius csodálkozása tetőfokára hágott:

— Az áldóját! — kiáltotta. — Hiszen ez a kélszeműveges ur!

Valóban a fáradhatatlan utazó, a Liannaw-ábecé felfedezője állott előtte festői öltözkedésében, örökös titokzatos mosolyával ajkán.

— Csakugyan, ki más lehetne e rettentő földalatti alagutak lakója? Kijelentem, hogy csodálom önt, kitűnő kék pápaszemes tudósom!

Az utazó szerényen mosolygott:

— Bahl! Kikutattam már a levegőt, földet, az összes tengereket. Már csak a föld középpontját kell meglátogatnom. Én is nagyon örülök neki, hogy régi ismerőssel találkoztam idelent. Ah, ha tudná, mily érdekes felfedezést hozok nemsokára napvilágra! Képzelse barátom...

— Bocsásson meg kedves fáradhatatlan utazóm — szól a közbe hiányosan elnyomott ásitással Bazilius — van-e valami ennyivalója? Igazán nem tudom, mióta nem ettem, sem azt, hogy menni az

idő, hogy nappal van-e vagy éjszaka?...

— Egy darab sajttal s kétszer-sülttel megkínálhatom. Ne felejtse el, hogy ez itt nem valami előkelő szálló. Azt a száz pezétát, amit önöktől kaptam, trappista sajtbba fektettem.

Bazilius azt gondolta, hogy nem termelt ezen a világon elég sajt az ő farkasétvágyára.

Az utazó pipára gyújtott.

— Ah, kedves barátom! Mit szólna hozzá, ha azt állítanám, hogy jelenleg egy zsinagóga fölött vagyunk? Tulmerésznek találja ezt a feltevést? Pedig így áll a dolog uram. A zsidók, üldözöttség idején, földalatti templomot építettek maguknak; ezt én már régen sejtettem, mihelyt tudomásomra jutott, mennyi rejtékfolysóju antik ház van Madridban. Egy második földalatti város terül el a felszín alatt, amelynek létezését senki sem sejtí. Nekem volt egy adatom: Ben Kansin rabbi könyvében megemlíti a rejtékfolysókat, amelyeket különben a keresztények is használtak. Antonio Pérez híres családi háza alatt pedig olyan hatalmas, boltíves alagút nyílik, amelyen még szekérrel is át lehet menni. Egy másik adat — amelyről valószínűleg ön is tud — a San Placido-kolostor pincéjéről szóló legenda, ahol a király mindenféle mulatságot üzent; nos én...

Bazilius türelmetlenül szakított a félbe:

— Ugy látszik, elfelejtette a legfontosabb adatot. Azt a csodálatos darab trappista-sajtot, melyre az imént célzott! Majd látniuk az éhségtől; addig, amíg nem ettem, legnagyobb sajnálatomra nem érdekelnek sem a zsidók, sem a királyok.

(Folyt. köv.)

MOZI

— A Vilmos huszárok eddigi minden előadásában a közönség valóságos ostrom alatt tartotta az Apolló mozgó pénztárát. A legszélesebb érdeklődést váltotta ki e film, amely feltétlenül meg is érdemelte ezt, mert témájánál, rendezésénél, könnyű levegőjénél és a sok-sok tréfánál fogva mindenkinek nagyon tetszett. — Bura Károly és Sándor bandája minden előadáson művészetének legjavát nyújtja és a legjobb kedvvel játsza a tüzes magyar nótákat.

— Csak felnőttek és fiatalok nézhetik meg a Dorian-Filmszínházban ma bemutatásra kerülő „Férfi pillangó” című filmet, amely egy nők által körülrajongott férfi érdekes és kalandos életét ismerteti meg velünk. A mindig elegáns Adolphe Menjou játsza a címszerepet, míg a két női főszerepet a közismert szép Ailien Pringle (a Sfinx főszereplője) és a bájos Lilian Rich (Aranyágy főszereplője) alakítják. A kitűnő Dorian-filmet egy kacagtató vigiáték előzi meg. Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek. Rendes helyárak. Jön: „Le vertige”, vagy a „Szerető árnyéka”, Jacien Catalain legmesteribb filmje.

A kereskedők a szénapiac áthelyezése ellen

Ismeretes az a terv, amelynek értelmében a szénapiacot el akarják vinni a mostani helyéről.

E terv keresztülvitelének megakadályozása céljából tegnap este a Kereskedelmi Csarnokban gyűlést tartottak a környék érdekelt kereskedői.

Az egybegyűltet határozati javaslatot fogadtak el, amelyben érik a városi tanácsot, hogy álljon el a szénapiac áthelyezésének tervétől, mert ha ez a terv valóra válnék, erősen megcsökkenne magának a piacnak és a környékbeli kereskedőknek a forgalma, holott ezek a mai válságos időben messzemenő kiméletet érdemelnék.

Meglopták a szegény festőt

A szegény festőt Mund Hugónak hívják és tegnap délután lopták meg, egy nagyváradai szállodában. Mostanában Nagyváradon él, ahonnan néhány napra átrándult Váradra, emberi gazdagságának egy igen kicsiny, de számára mégis jelentékeny részével: a ruháival. Egy öltöny ruha, néhány fehérnemű s vagy egy tucat harisnya: mintegy huszezer lej értékű holmija hiányzott szegénynek tegnap délután, amikor garderoberében seregszemlét tartott.

Meglopták. Hogy kicsoda volt a tolvaj, senkisé nem tudja. Csak egy állulcsot találtak a szoba előtt a szőnyegen, egy állulcsot, amely a zárat nyitja, de a titkot... azt még egyelőre nem.

Titok... A szegény festő sohasem csal, sohasem lopott és sohasem bántott senkit. Pénzt sosem szerzett, mégis gazdag volt, ám gazdagságát csak bőséggel buzogó álmjai tették. Amikor a kávéházban ült és bagófüst, pénzszag s könnyelmű tereferé közben süketen, vakon és boldogan rajzolt, a görög Archimedes jutott az eszébe, aki a csatazajban is ábrákkal törődött s a világ legtermészetesebb hangján szolt rá a katonára, aki utjába állott:

— Ne zavarj az én körömeit!...

Bizon. A szegény festő köréit megzavarta egy tolvaj. Hogy miért: valóságos titok. A szállodában aligha volt szelidebb, aligha szegényebb ember nála, mégis őt lopták meg, érthetetlenül. Talán relikviákat gyűjtött a tolvaj? Vagy talán arra gondolt, hogy aki a földi javakat olyan kevésbe becsüli, mint Mund, az sokkal kevésbé fogja hiányát érezni a rend ruháinak, fehérneműnek, meg a harisnyáknak, mint egy olyan ember, akinek mindebből szekrényszámra van?...

Kedves tolvaj! Hogy miért loptott, az az ön privát doiga. De azért most az egyszer, kivételesen nem lehetne valahogy visszalopni azokat a ruhákat?... (k. l.)

Ujból megismétlik a razziákat!

Több tapintatot a hatósági közegek részéről, több gondosságot és rendet a közönség részéről

Több, mint ötszáz ember: ez volt a számszerű eredménye a vasárnapról-hétfőre nyúló nagy-szabású razziának. Több mint félezer embert, köztük száz meg száz fiatalokot, husz-harmonc nőt állítottak kettős rendbe és masiroztak velük az utcán végig a rendőrség épületébe. A cellák tömve, mint heringek, úgy voltak egymáshoz préselve az agyonfáradt emberek. Egyszerűen — szakszerű kifejezéssel élve — a razzia fényes eredménnyel végződött és mint halljuk

a rendőrség rövidesen megfogja ismételni.

A hatóság intézkedése kapcsán — amelynek intenciójával mi magunk is tisztában vagyunk — rá kell mutatnunk azokra a hibákra, amelyek ilyen nagyszabású razziák alkalmával újból és újból megismétlődnek. (Persze hibás a publikum is, amely számtalan felhívás és figyelmeztetés dacára sem gondoskodik arról, hogy valamilyen igazoló írást hordjon magánál.)

Néhány rendőrtisztviselő tül-buzgóságáról van szó, akik ilyen alkalmakkor elfeledkeznek minden tapintatról. Különösen a színház előcsarnokában lejátszódott események azok, amelyek mellett nem lehet szó nélkül elhaladni. Ahelyett, hogy tervszerűen hajtották volna végre az ellenőrzést, sajnós azt kellett tapasztalunk, hogy a gomolygó emberáradatban elsősorban is azok vesztették el a fejüket, akiknek mindvégig meg kellett volna őrizniük higadtságukat és nyugodtságukat. Ahelyett, hogy három-négy helyen bonyolították volna le az igazolattásokat, hogy a pánik még nagyobb legyen, egyetlen helyre préselték össze az embereket. Nem lehet aztán csodálkozni azon, hogy

gyöngébb idegzetű nők egyik ájulásból, ijedelemből a másikba estek.

Mussolini harci riadója

„Vannak csomók, amelyeket csak karddal lehet keltévégni” jelentette ki Mussolini

Európa egész sajtóját az a Mussolini-intervju foglalkoztatja, amelyet vasárnapi számában a bécsi Neue Freie Presse közöl. — Az intervjúban többek között ezeket mondja a duce:

— A fascista állam az erős kéz politikáját folytatja és igazsággal oltalmazza az erőszakot. A fascizmus dicsőségre, halhatatlanságra törekszik.

Olaszország népessége egyre szaporodik. Az olasz föld alig tudja már eltartani polgárait.

Nem akarom ezzel azt mondani, hogy háborúba kezdünk valamelyik szomszédunkkal, mert tudom, hogy új világbirodalmak nem alakíthatók meg napok, vagy évek

Marcus István prefektus figyelmét a legközelebb megrendezendő razzia esetén felhívjuk ezekre a körülményekre.

Szükséges viszont a razziával kapcsolatosan a publikumot figyelmeztetnünk arra, hogy Nagyvárad azok közé a határvárosok közé tartozik, ahol még ma is kivételes állapotok vannak és a razziákat is katonai őrség igénybevétele végzik. A rendőrség tehát a katonai parancsnoksággal karöltve dolgozik, tehát a felelőssége is nagyobb. Éppen ezért kell, hogy

mindenkinél legyen valami igazolvány,

A mexikói császár öröksége

Uralkodóházak tragikus januárjai

Brüsszelből táviratozzák: A néhai mexikói császárné, Charlotte hercegnő hagyatéka körül a Habsburg családban nagy és elkeseredett vita keletkezett. A szerencsétlen Miksa osztrák herceg és mexikói császár halálától kezdve egészen a világháború befejezéséig a mexikói császár örökségére a bécsi császári udvar gyarokolta a felügyeletet azon a címen, hogy a hercegnő házassága folytán az osztrák császári család tagjává lett.

A bécsi császári udvar uralmának megszűnése után a Habsburgok még mindig maguknak akarták biztosítani a hercegi család fölötti felügyeleti jogot és különösen a mexikói császár hagyatékának felosztását, amelyet a régi családi törvény alapján akartak eszközölni.

A belga királyi udvar azonban most felemelte tiltakozó szavát a volt császári udvar felügyeleti joga ellen. Belga részről ugyanis két örökös is jelentkezik. Clementine és Stefanie, az első Victor Napoleon özvegye, a második néhai

katonaköteleseknél pedig a katonaispáncsolvány, mert azt viszont igazán nem lehet kívánni egyetlen rendőrtisztól sem, hogy minden embert személyesen ismerjen.

Külön kell még megemlítenünk a fiatalkorukat. Több száz tizenéves aluli gyerek került be a razziákba. A szülők, de különösen a tanonctartó gazdák elletik, hogy a fiatalkorukról szóló törvény szigorúan elrendeli, hogy 16 éven aluli gyerekek 9 óra után nem tartózkodhatnak sem moziban, sem az utcán.

A rendőrség a felettes hatóság rendeletét hajtja végre és ha törtennek hibák, a publikum sem ártatlan mindenben.

Rudolf trónörökös neje, jelenleg Lónyay grófnő, mindketten II. Lipót leánvai. Azután az elhunyt Charlotte hercegnő unokahugai, továbbá Kóburg Lujza hercegnő leánya, majd Albert belga király maga is és ennek nővérei Henriette és Josefina.

Ennyi örökös jelentkezik a hagyatékra, amely körül egészen természetesen most már elkeseredett vita folyik.

Érdekes, hogy a Belgiumban uralkodó Kóburg-Sachsen családra a január hónap mindig fatális jelentőségű volt. Lipót herceg II. Lipót király fia 1869 január 22-én halt meg 10 éves korában. Ugyancsak januárban és pedig 1871 január 10-én hunyt el Josefina Maria brüsszeli hercegnő és 1889 januárjában Rudolf osztrák trónörökös, akinek tragikus vége az egész világon megdöbbentést keltett. 1891 január 22-én szintén megrázó körülmények között bevetkezett be a belgiumi Boudewisen herceg, a jelenlegi király legidősebb bátyjának halála. Az idén januárban költözött el Charlotte hercegnő az élők sorából. hagyatéka fölött letűnt császári családok és most is uralkodó királyi familiák tagjai között keletkezett a most elmondott hagyaték per.

E. Faber, New-York

„Van Dyke”

ironja

világmarka!!

Romániai vezérképviselet és lerakats

SOMOGYI ÁKOS, ORADEA
Aradului 27.

* Vizumozás gyorsan, pontosan a Hegedüs Hirlapirodában lasszon.

VIZUMOKAT

gyorsan és pontosan elintéz a
Hegedüs Hirlapiroda

TELEFON

458

KUTYASZIV Rin-Tin-Tin

Villanyt kér a Mélyárok-oldal

Ma délután a Mélyárok-oldal lakosainak küldöttsége kereste fel dr. Egry Gergely polgármesterhelyettest a Városházán.

A deputáció szónoka előadta, hogy a Mélyárok-oldalon, de különösen a Fark-kefegyár környékén az esti órákban a sötétség miatt lehetetlen a közbiztonsági állapotok és a lakosoknak a közlekedést illetően is rendkívüli nehézségekkel kell megküzdeniük. Kijelentette a küldöttség, hogy a környék lakossága hajlandó pénz-áldozatot is hozni, hogy a város a villanyt telepítéig kivesse.

Dr. Egry Gergely tanácsnok, polgármesterhelyettes szívesen fogadta a küldöttséget és válaszában biztosította őket arról, hogy a város — amennyiben nem ütközik legyőzhetetlen akadályokba — eleget fog tenni kérésüknek. Eppen ezért vasárnap délelőttre ankétot hívott össze a Városházán, amelyen Bazili Mihály a villamosmű igazgatója fogja előterjeszteni, hogyan lehetne a Mélyárok-oldal világításának kérdését megoldani.

Művészi felvételek Majornál

Bul. Reg. Ferd. 12, Apolló-palota.
Olcsó árak! 3223

Egy kis fiú rosszalkodik a villamoskocsiban. Egy úr szóba áll vele:

— Kisfiám, mondd csak, hozt-e neked a Jézuska karácsonyra valamit?

— Hozott, — mondja a kisfiú — de csak sziveségből, mert én zsidó gyerek vagyok.

Okvetlenül nézze meg
pénteken a
színházban

Heyman szinkör

Kedd: Kutyasziv. Rin-Tin-Tin.
Szerda: Kutyasziv. Rin-Tin-Tin.

Csütörtök: Kutyasziv. Rin-Tin-Tin.

Földbirtokosnő: Nincs szükségem sarlóra. Ki küldte hozzá?

Ügynök: A szomszédnője azt mondta, hogy ha vesz nálam egy sarlót, akkor talán visszaküldi neki azt, amit tőle kölcsönzött ki.

Mi újság?

24 óra váradi árfolyamai

	Hétfő				Ma	
	272-es nyitási után		275-ös zárás után		nyitás előtt	
Pengő	Ar. 32'50	Pénz 32'25	Ar. 32'55	Pénz 32'45	Ar. 32'55	Pénz 32'45
Dollár	185'—	184'—	185'50	185'—	185'50	185'—
Cseh korona	5'51	5'48	5'53	5'52	5'53	5'51
Svájci frank	35'80	35'60	35'90	35'80	35'90	35'80
Oszták shilling	26'20	26'—	26'25	26'15	26'25	26'15
Francia frank	7'40	7'30	7'45	7'40	7'45	7'40
Angol font	905'—	900'—	908'—	905'—	908'—	908'—
Olasz lira	8'05	8'—	8'10	8'05	8'10	8'05

* Lapunk legközelebbi száma a szerdai ünnepi munkaszünet folytán csütörtökön délután a rendes időben jelenik meg.

* A volt főszámvevő új hivatali beosztása. Ismeretes, hogy Veres-Rosescu Béla volt főszámvevő a belügyminiszterhez fordult amiatt, mert a polgármester a levéltár vezetésével bízta meg. A belügyminiszter ma távirati leiratot intézett a városhoz, és részletes jelentést kér a volt főszámvevő új hivatali beosztásának okáról és körülményeiről.

* Holnap nincs munkaszünet. A rendőrség közirazgatási ügyosztálya közli, hogy holnap szerdán nincs kötelező munkaszünet.

* Négy hónapos teniszturné — huszonnégy millió frankért. Párisból jelentik, hogy Lenglen kisasszony, a tenisz világ bajnoknője most fejezte be négy hónapos amerikai turnéját, melyen 24 millió frankot keresett.

KUTYASZIV Rin-Tin-Tin

* Pincér-bál február 15-én.

Virág a viharban Corinne Grimm

* Férfiszabó iparosok gyűlése. Az ipartestület kötelekékbe tartozó összes férfiszabó iparosokat felkérjük, hogy ma este 8 órakor az iparoskör helyiségében tartandó rendkívül fontos szakmai gyűlésen teljes számban megjelenjen szíveskedjenek. Az elnökség.

* Vízumozás gyorsan, pontosan a Hegedűs Hírlapirodában lasszon.

Paukerow Leonard
szenzációs új
szindarabját:

x M. Antalfy Margit tánciskolájában folyó hó 11-én új tanfolyam kezdődik. Tisztviselők, felnőttek és babák részére. Külön órák az összes táncokból vehetők. Beiratkozni az intézetben lehet (Sas-passage) Zöldfa fölépcső I. em.

x Hencserek részlete Mersbergernél, Bul. Reg. Ferdinand 17.

Modern Dubarry Korda Mária

* Könyvjegyzék, amely irodalmi műnek is beillik. A kolozsvári Lepage-cég kiadásában második esztendeje jelenik meg immár az Ex-Libris című könyvjegyzék, amely valóságos időszaki irodalmi lexikonszámba megy. Ne csak a magyar nyelven megjelenő szépirodalmi és tudományos művek bő és alapos tartalmi ismertetését és méltatását kapjuk benne, hanem dúsz szemlé: a román, a francia, a német és az angol könyvpiacról. Külföldi előkelő kiadócégek árjegyzékai, pompás színes műmelletek díszítik az Ex-Librist, amelynek előfizetési ára egy évre 120 lej, egyes szám ára pedig 20 lej, ami igen csekély összeg azért a felsőbbrendű élvezetért, amelyet ennek a 200—300 oldalas könyvszemlének lapozgatása jelent. Az Ex Libris kiadóhivatala Cluj (Kolozsvár)-on a Piata Unirii 30. szám alatt van, a Lepage könyvkereskedésben.

x Vogue és Femina legújabb száma kapható a Hegedűs Hírlapirodában.

Virág a viharban Corinne Grimm

* Iparosok ismeretterjesztő előadása. Vasárnap, azaz február hó 6-án népszerű ismeretterjesztő előadás lesz 11 órai kezdettel az ipartestület helyiségében. Előadó: dr. Tóth Mihály a volt polgári iskola tudós természettanára, aki az emberiség örök problémájáról a boldogulás, az előretörés céljáról, a minden kutatás végéről, a bölcsesség kövéről fog népszerű előadást tartani. Kérjük városunk iparosságát, minél nagyobb számban való megjelenésére. Az ipartestület elnöksége.

* Orvosi hír. Dr. Markovits Pál szülész és nőorvos hazaérkezett és rendelőjét a Bratianu (Szaniszló)-utca 5. sz. alól áthelyezte a Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi)-ut 25. sz. alatti új Klobusitzky-házba. — Telefonszám: 333.

„MIKOR A GYEREK MEGTUDJA AZ IGAZAT”

x Spanyol influenza ellen véd a Citroform szobafertőtlenítő. Lerakat Barna Miklós „Angyal” drogeriájában.

Színház

Heti műsor

Szerda este 8 órakor: Miss Sherlock Holmes. C bérlet. (49.)
Csütörtök este 8 órakor: Hátszerep keres egy szerzőt. A bérlet. (50.)

Péntek este 8 órakor: 1. Simfonikus hangverseny. 2. Amikor a gyermek az igazat megtudja. B bérlet. mutató előadás. (51.) B bérlet.

Szombaton délután fél 4 órakor: Drága kicsi Buksi, mérsékelt helyárakkal. (52.)

Szombat este: 1. Simfonikus hangverseny. 2. Amikor a gyermek az igazat megtudja. C bérlet. (53.)

Vasárnap délután fél 3 órakor: Dolly, mérsékelt helyárakkal. (54.)

Vasárnap délután 5 órakor: Noszthy fiú esete Tóth Marival, mérsékelt helyárakkal. (55.)

Vasárnap este fél 9 órakor: Farsangi fehér kabaré a Vigadó mozgóban. Beregi László vendégfellépésével.

Vasárnap este háromnegyed 11 órakor: Farsangi fehér kabaré a Vigadó mozgóban. Beregi László vendégfellépésével.

— Ma Miss Sherlock Holmes. Ma, kedden este ismét színre kerül az eddigi előadásokon oly nagy sikert aratott Miss Sherlock Holmes, az ismert kitaláló szereposztásban. A mai előadás B bérletben megy. Holnap C bérletben megy a darab.

— Hat szerep keres egy szerzőt. Pirandello Luiginak, a világhírű olasz színműírónak legjellegzetesebb műve, amely az eddigi előadásokon kivételes sikert aratott csütörtök este A bérletben fog színre kerülni.

— Paukerow Leonard színműíró bemutatkozása. Paukerow Leonardot, az ismert román publicistát alkalma lesz közönségünknek a színpadról is megismerni. Az igazgatóság ugyanakkor tüzte Paukerow Leonardnak: Amikor a gyermek az igazat megtudja című színdarabját, amelyet Kádár Imre, az ismert fordított magyarra.

— Farsangi kabaré. Vasárnap este, farsang kezdete alkalmából a Vigadóban két érdekes farsangi kabarét rendez szintársulatunk, melynek programjában a társulat valamennyi tagja részt vesz. Beregi László, az ismert kabaré művész vezetésével. Az első kabaré fehér műsorral fél 9 órakor kezdődik. A háromnegyed 11 órakor kezdődő II-ik kabaré műsora már valamivel erősebb számokat tartalmaz.

— Drága kicsi Buksi. Szombaton délután fél 4 órai kezdettel fog ismét színre kerülni mérsékelt helyárak mellett a Drága kicsi Buksi.

— Vasárnap délután ismét előadás lesz a színházban, az első fél 3 órai kezdettel, amikor a Dollyt fogják játszani. Utána 5 órai kezdettel a Mikszáth-Harsányi-féle Noszthy fiú esete Tóth Marival kerül színre, melynek eddigi előadásai mindig telt házzal, a legnagyobb siker mellett folytatók le.

A darab előtt a váradi
fi harmonikusok
nagy hangversenye

Meggyilkolta az apját egy gazdag parasztleány

Dráma egy bukovinai faluban

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Néhány nappal ezelőtt a bukovinai Luzavitan borzalmas misztikus gyilkosság történt, amelyről Barbier storijneti vizsgálóbíró rántotta le a titokzatosság leplet.

A múlt hét egyik éjszakáján egy Tcaciuc nevű leány jelentkezett a lucavitai csendőrőrsön. Keze, arca csupa vér volt és elmondotta az őrpapancsnoknak, hogy

apját és öt álarcos rablók támadták meg.

akik negyvenezer lejt kértek tőle szabadon engedés ellenében. Mivel az öregnek nem volt ennyi pénze, a rablók rávetették magukat az öregre és addig ötöttek-verték, fejszével,

míg holtan el nem terült a földön.

Ugyanekkor a rablók megötöttek a fiatal Tcaciuc-ot is, aki mindezeket elbeszéli, borzalmasan megkínózták és több sebet ejtettek arcán, mellén és kezén.

— Pénzt is követeltek tőlem, — mondotta a fiu a csendőrőrsön — és amikor apámat megölték, a pénzt keresték az egész szobában. Kétezerhat-száz lejt találtak összesen, ezt el is vitték. Mikor elmentek, sikerült kiszabadítani magam és kimásztam az ablakon, — s idejöttem.

A leány elbeszélése után a csendőrőrsparancsnok a Tcaciuc-házba ment, amelynek konyhájában borzalmas látvány tárult eléje: a padlón feküdt az öreg Tcaciuc holttesteme.

Feje már alig lógott a törzsén.

Arca el volt torzulva.

Amikor a faluban megtudták a gyilkosságot, mindenféle gyanúsítások keltek szárnyra. Mivel Tcaciuc a falu leggazdagabb parasztja és másodprimár is volt, először azt hitték, hogy politikai ellenségei gyilkolták meg.

Másnap a storijneti ügyész és vizsgálóbíró kiszállt Lucavitára és megkezdte a vizsgálatot. Először a fiatal Tca-

ciucot hallgatták ki. A fiu mindent úgy mondott el, amint előző éjszakán a csendőröknek elbeszélte. De a keresztkérdésekbe belezavarodott, úgy,

Villamos teherszállítás Várad és Össiközött

Megnyitják a villamosított vonalat

A nagyvárad városi vasútnak ma háziünnep volt: kiterjedt hálózata egyik fontos és nagyjelentőségű részét, az össi-i állomáshoz vezető 8 kilométeres vonalat járta be a hivatalos bizottság, ezalkalommal először — villamoskocsikon.

A várad nagyállomás teherforgalmának csökkentésére és az áruforgalom gyorsabb lebonyolítására építették ki annak idején az össi-i vonalat, amely különösen a nagyarányú exportszállítások óta teljesít értékes szolgálatot.

A forgalom nagyobbodása

hogy a vizsgálóbíró őrizetbe vette. Hosszas tagadás után a fiatal Tcaciuc — a vizsgálatot vezető közegek megdöbbenésére —

beismerte, hogy ő gyilkolta meg apját.

A gyilkosság okáról eddig még nem akart nyilatkozni.

A fiatal Tcaciuc most a storijneti ügyészség fogházában ül.

folytán és az üzem biztonsága érdekében merült fel a gondolat, hogy a városi vasútnak azokat a vonalait is mielőbb villamosítsák, amelyeken eddig még gőzmozdonyok bonyolítják le a forgalmat.

Az újonnan villamosított vonalak között legelső az össi-i, amelynek munkálatai most teljesen befejeződtek s ma már megtörtént annak közigazgatási bejárása is: tíz órakor felindult meg Össi állomás felé.

A villamosított pályán rövidesen megindul a rendes forgalom.

Rablótámadás a Velenceparton

Szervezett csirkelógók megtámadják a munkába szelő embereket

Ma délelőtt egy munkás jelent meg a szerkesztőségünkben és panaszt tett a velencei parton uralkodó tarthatatlan közbiztonsági állapotok miatt.

— A velencei part tulsó szélén lakom, — mondotta a panaszos — és minden reggel még szürkületkor sietek a városba, hogy a gyárban, ahol dolgozom idejében megjelenhessek. Már régóta feltűnt nekem, hogy a kora reggeli órákban az egész környék hemzseget a gyanús külsejű csavargóktól. Ezért is

elővigyázatból vesbotot hordok, mert jobban féltem attól, hogy ezek a csirkelógók egyszer megfogják támadni.

Ma hajnalban, amikor az egyik sikátorból befordultam a velencei partra, tényleg elébem toppant egy marcona külsejű, hatalmas torzonborz alak és elállította az utamat:

— Adjon száz lejt, mert különben baj lesz! — szökött meg és

már ökölbe szorított kezekkel közlekedett felém!

— Miért adjak én magának száz lejt?

— Két napja nem ettem meleget. Elég volt a dumából. Ide a pénzt.

— Én ijedten kiáltottam rendőrt.

Amin a támadó jóízűen nevetni kezdett és kedélyesen kijelentette, hogy kár minden fáradságot, ezen a környéken ebben az időben aranyért sem lehet rendőrt kapni.

Erre a vasbotomat emeltem fel. Ez többet használt. A támadó meghátrált és különös fütttyjelet adott le.

A jelzésre még négy-öt társa bujt elő a közeli sikátorok mélyéből. Most már én se vettem tréfára a dolgot, futásnak eredtem és meg sem álltam a nagyhid környékéig ahol már biztonságban éreztem magamat.

Leköszöltük ezt a panaszt s a rendőrség figyelmébe ajánljuk. Tudjuk, hogy a rendőrprefektus ur minden lehetőséget megtesz a közbiztonság érdekében. De a munkába igyekvő embereket, a város külső periferiáin feltétlenül meg kell védeni az ilyen rablótámadásoktól, amelyek arra mutatnak, hogy egy egészen új jassz társadalom van kialakulóban Nagyváradon.

A mai zürichi nyitás

BUKARESTI 282.50

BERLIN 12320 PARIS 204750
NEW-YORK 520 PRAGA 1539 50
LONDON 252225 B. PEST 90.90
BECS 7335 MILANO 2225

Meghalt az apja temetésén

Megmérgezték, vagy az izgalmak okozták halálát

Tegnap temették el Kassan Talaczko Ferenc halvanő éves szabómestert, akinek a Mária utca 5. számú házában volt üzlete és lakása. A család, mikor visszatért a temetőből, abban a szobában telepedett le, ahol az öreg szabómester volt felvartatolva.

Az elhunyt öregur fia: a harmincöt éves Talaczko Ferenc, a Csányi műmalom gépésze, nagyon átlázott a temetőben s felségétől leát kért.

Két csésze teát ivott meg rummal, egy-egy csészt ittak ugyanabból a teából sógora és tizenhat éves fia is. Teát és rumot még hosszasan elbeszélgetett a gyászolócsalád.

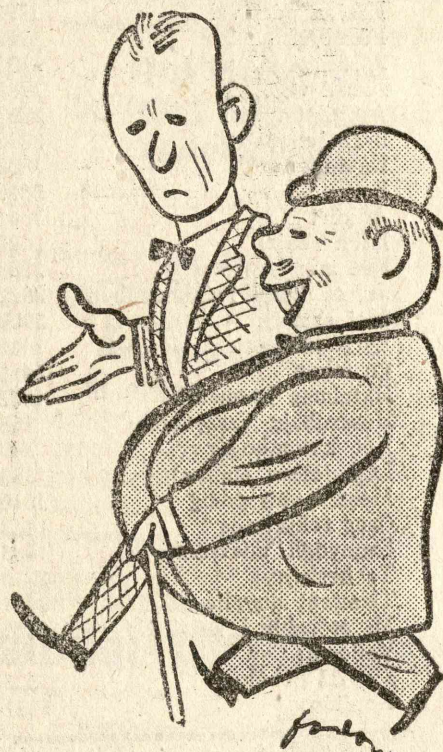
egyszer csak Talaczko Ferenc elsápadt, néhány értelmetlen szót morgott, aztán lefordult a székről, s mielőtt segítségére siethettek volna, meghalt.

Nincs kizárva, hogy a szerencsétlen embert a kiállott izgalmak ölték meg, de valószínűbbnek látszik az a föltevés, hogy

mérgezés történt,

mert sógora, valamint fia is, akik szintén ittak a rumos teából, szintén rosszullétet éreztek.

* Decker Mórné. született Katz Eszti, mint községi szülésznő, 41 éven át teljesítette becsületesen, egészségének és életeterejének fölálldozásával embérséges hivatását. Most, hogy egészségében, munkakörében megrokkant, működésével föl-hagy és ezután bucsuzik nagy-számu ismerőseitől és az orvosai kartól.

— De este 10 óra körül igazán lehuzhatnák a rollókat, amikor neje önagyságával csókolózik.

— Maga téved. Én olyankor mindig a klubban vagyok.

Végzetes hölgyválasz

Felakasztotta magát a levélhordó, mert hölgyválaszba senki sem kérte föl.

— Eredeti tudósítás —

Bácsbokodról jelentik: Bácsbokodon a minap nagy lakodalom volt, amelyre hivatalos volt a falu színe-java. A mulatság a kora hajnali órákba nyúlt, amikor is Szukopa István bácsbokodi levélhordó, a táncmulatság rendezője, hölgyválaszt rendelt.

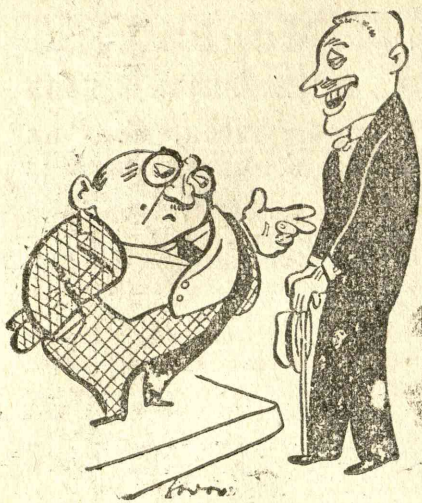
A bokodi leányok sorra kapaszkodtak a legények karjára, mindenkinek akadt párja, csak a

levélhordóért nem jelentkezett senki.

Az ifjú postás nagyon a szívére vette a dolgot, hazament, reggel még kihordta a postát, aztán bezárkózott a szobájába és felakasztotta magát.

Mire tettét észrevették, már halott volt.

A szerelmes postáslegényt az egész falu részvéte mellett kísérték utolsó útjára.

Bamberger bemegy egy nődivatüzletbe és hat pár nőt keztyűt kér.

— Szövetből, vagy bőrből? — kérdezi a segéd.

— Mindegy.

— Milyen színben?

— Melékes.

— Hányas számban?

Bamberger a segéd vállára teszi a kezét:

— Nézze, barátom, adjon amilyent akar, a feleségem holnap ugyis eljön és kicseréli.

A tanító a családról magyaráz a nebulóknak és megkérdi az egyikőt:

— Na, Mórlicka, mit szólnál te, ha a golya egy kis fiúcskát hozna nektek?

— Azt, hogy csoda történt.

— Miért?

— Mert nekem már három év előtt meghalt a mamám.

Akar egy kellemes órát szerezni magának?

Vedd ki a Hegedüs hirlapiroda kölcsönkönyvtárából

GARDONYI GÉZA REGÉNYEIT:

Kiki a párjával	1791
Pöhölyök	1976
Atkozott józanság	2191
Falusi verebek	1989
Aggyisten Biri	2869
Báró lelke	2882
Dávidkáné	2838
Bor	3010
A kürt	2864
Isten rabjai	2622
Két menyasszony	2883
Julcsa kútja leánynevezőben	2839
Mai csodák	2900
Egri csillagok I—II A-B	1441
En falum	1411
Hatalmas harmadik	1502
Hosszuhaju veszedelem	668
Két katicabogár	649
Láthatatlan ember	1380
Messze van odáig	1516
Öreg tekintetes	1442
Szunyogh miatyánkja	1483
Te berkenye	2870
Tizenkét novella	2901
Mi erősebb a halálnál	3147
Vallomás	3332
Zivatal pékéknél	3333
Kapitány	3331

Gyermek-kocsi

ernyők, gummizások, szakszerű javítások 2868
Szöke Miklós gyermek-kocsi üzemében
Piața Unirii 16.,
Săguna (Kapucinus-utca sarok).

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állástkeresőknek 50 % engedmény. »Cim a kiadóban« jezésére külön 10 lej fizetendő. Cimék után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló k.s számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

LEVELEZÉS

„BABOCSA”. Remélem szerencsésen megérkeztél, mulass jól, sokszor üdv... S... is. 611

„BOLDOGSAGOM”. Vágyam teljesülése nélkül kellett távozzom. Megadással tőröm sorsom. Remélem várni fogsz rám, ahogy én gondolom. Ugye Milliő csókkal ölel Lila. 612

19 éves urileány szórakozás céljából sétatábornert keres. Inteligens urifutak irjanak „Tavaszi” jelígre a Hegedüs hirlapirodába. 619

SALZBURG. Pétektől hűdög távol, ma ötóráig okvetlen telefonálj. Kézcsók. 622

LAKÁS

TOBB csinos egy ágyas butorot szoba, központban azonnaira fűtés, világítással együtt, havi 1500 leiért kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál. 438

SUTERÉN nagy, világos azonnaira kiadó. Értekezni dr Markovits, Strada Episcopul Pavei 7. 598

ALKALMAZÁS

TEGLAGYARBA téglaemester s prsházunk. ki cserén és téglaagyártást önállóan vezeti felvetetik. Cim: Gerlach Mihály, Ora dea Zsiga Miklós (Lukács György) utca 8. 593

TANARNŐ, aki felsőlányiskoláig előkészít, zenét és franciát is tanít, akadémiai zongora-oktató, csakis egészen jó családhoz szeretne jutni. Vérébéli tanerő, nagyszerű nevelő, azonnaira kiadó családtag. Szíves megkereséseket „Tanyára is” jelígre a Hegedüs hirlapirodába kér. 580

KERESÜNK azonnali belépésre perfect német-magyar gép- és gyorsírónt. Sajátkezűleg írt ajánlatokat kérünk „Syn C. V. O.” jelígre a kiadóba. 613

INKASSZANS 30 ezer lei kaucióval felvétetik. Weisz, Hattyu-utca 50. 621

FIATAL önállóan főzni tudó mindenest azonnal felveszek. Bergerné, Cuza Voda (Szacsavay) utca 66. szám. 610

MINDENES főzőnt és gyermek mellé pesztrát keresek. Friedländer, Matei Corvinul (Batthányi) utca 5. 614

ÉRETTSÉGIZETT fiatalember, aki román nyelvben is jártas, bármilyen állást elvállal. Cimét a Hegedüs hirlapirodába kér. 620

PERFECT magyar, német gyors és gépirónó elsejére állást keres. Cim Hegedüs hirlapirodában. 616

MAGYAR, német gyorsírást olcsón tanítok. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 617

ÜZLETVEZETŐNT Victorici (Kolozsvári) utcai cukorka üzletbe kaucióval felvesz Dénés, Vlahuta (Szent János) utca 31. 618

GYAKORNOK állást keres, felsőkereskedelmi végzett fiatalember. Cim Hegedüs hirlapirodában. 600

FÜSZERESSEGÉD fiatal, detaillista felvétetik Weisz Vilmosnál, Egyesülési (Szent László) tér 5. 623

SZALMA varrónót, ki a cik-cak varráshoz ért, magas fizetéssel felveszünk, Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön) utca 76. Weiszné. 625

ADÁS-VÉTEL

300 lei

1 méter II. o.

bükkhasábia

Megtekinthető a velencei állomáson levő telepemen

ZIMMERMANN

Telefon: 250

SPORT

Csütlörtökön sorsolják ki a tavaszi bajnoki meccseket

A nagyváradi sportszövetség intézőbizottsága csütlörtök este kilenc órakor tartja első ülését a szövetség új helyiségében. Az intézőbizottság első ülésének egyetlen tárgya a váradi kerület tavaszi bajnoki mérkőzésének kisorsolása.

Hogy a bajnokságért folyó küzdelmekben hány egyesület vesz részt, azt persze ma még nem lehet tudni. Egy bizonyos, hogy a NAC továbbra is állja

régebbi elhatározását és nem nevez be. Olyan hírek is keringenek, hogy a Törekvés szintén visszalép a bajnoki küzdelmekről. Amennyiben ez tényleg bekövetkeznék, az egész bajnokság teljesen illuzórává válna.

Sportkörökben nem csekély érdeklődéssel tekintenek az intézőbizottság csütlörtök esti ülésére.

GYERMEK kocsi, jókarban levő eladó. Morár Zsiga Miklós (Lukács György) utca 42.

FÜRESZPORRAL fűthető kályhák kaphatók Vargánál, Sonnenfeld dobozgyár mellett, napi fűtés 5 leibe kerül.

KÜLÖNFÉLÉK

KEZIMUNIAZIK Ön? Nézz meg a Tünderujaxat, rengeteg lehet, mintát kap 70 leiért. Kaphatók a Hegedüs hirlapirodában. 35

FEHÉRNEMÜ varrónó ajánlatzik. Cimét „Varrónó” jelígre Hegedüs hirlapirodába kér. 52

HIRDETMEY.

Alulírott csödtömeggondnok közhírré teszi, hogy a Vb. Gani csödtömegéhez tartozó drb. automobil és alkatrészek 1 drb. irógép, 1 drb. fiakk 50.000 lei kikiáltási árban ajánlat útján folyó hó 2-án d. 4 órakor el fognak adatni. zárt ajánlatot a 10 százaléka bantpénzzel együtt f. hó 2-án d. e. 12 óráig Kabos Béla ügyvéd irodájában kell beadni, választmány az ajánlatok lett szabadon határoz, amely nyíben azt el nem fogadja nyomban utána nyilvános árverést tart, amikor a fenti ingókat esetleg becsáron alul eladja.

A fenti ingóságok alulírott tömeggondnok közbenjöttével minden nap délután 5—6 óráig megtekinthetők. 340

Dr Ciacian Virgil
csödtömeggondnok.

Új román könyvek

Bukarest legnagyobb és legelőkelőbb kiadóvállalata a Caria Romaneasca kiadott most egy egész sor románnyelvű munkát, amelyek közül megemlítjük a következőket:

Florică (II. kiadás), regény, m. I. C. Visarion. (A Román Akadémia által koszorúzott mű). Ára 5 lei.

Scoala lui Chitchiron (gyermkek számára illusztrált elbeszélések), írta: Florian Cristescu. Ára 28 lei.

Cunostinte folositoare seria 48. (Szakácskönyv) írta Maica R. Ára 5 lei.

Fluturi de noapte (kötet nyek) írta: Ottilia Cazimir. Ára 40 lei.

Povestiri din 1001 de nopți (Ezeregyéjszaka) meséi román nyelven, számos illusztrációval. Ára: 60 lei.

Az itt felsorolt könyvek kaphatók a Hegedüs hirlapirodában minden könyvkereskedésben.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Sok pénzt meg akarit, ha fűszer- és csemege-árukat

Andru-cégnél

vásárolja be I. C. Bratianu (Szaniszló) utca 1. 2910-2

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Sonnenfeld Adolf-nvomda r. t.